

Gemeente Utrecht

2 0 1 9

NOTULEN VRAGENUUR

Vragenuur – 10 januari 2019

Vragenuur, gehouden op donderdag 10 januari 2019 te 17.00 uur.

Voorzitter: de heer Van Waveren.

Aanwezig zijn de leden: El Abassi, Assen, Bijsterbosch, Van Corler, Dekker-Abdulaziz, Van Dun, Van Heuven, Homan, Te Hoonte, Işik, De Koning, Meeding, Oosters, De Pagter, Rajkowski, Sasbrink, Schipper, Streefland, Sungur, Van Waveren en Wijmenga.

Namens het college zijn aanwezig: burgemeester Van Zanen en de wethouders Everhardt, Klein, Van Hooijdonk en Verschuure.

Tevens is aanwezig de fractiemedewerker: Bosch.

Griffier: de heer Lith.

Opening van het vragenuur.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Wij maken in het nieuwe jaar een goede start met maar liefst tien sets vragen. Wij houden sowieso om 18.00 uur met de vergadering op.

Ik heb het verzoek gekregen om vraag 1 iets later op de vragenlijst te plaatsen, omdat wethouder Verschuure nog onderweg is. Wij zullen deze vraag stellen na de behandeling van vraag 5. Ik constateer dat de raad daarmee instemt.

2. Vragen van mevrouw Van Dun (D66), mede ingediend door mevrouw Sasbrink (PvdD), mevrouw Oosters (Student & Starter), mevrouw Zwinkels (CDA) en de heer Wijmenga (ChristenUnie) inzake recreatie in Utrecht.

Mevrouw **VAN DUN** (D66): Voorzitter! Rond de jaarwisseling is de noordelijke punt van het Rondje Stadseiland een mooie plek om even van de rust te genieten. Kijken naar de langsvarende schepen en genieten van de mooie bomen. Dat hebben de fracties van D66, GroenLinks, PvdD en ChristenUnie eind december 2018 gedaan.

Wij hebben daar met de ondernemer en buurtbewoners gesproken over het Plan van Aanpak van het Rondje Stadseilanden en de uitwerking daarvan op deze noordelijke punt.

Op zomerse dagen is het stadsstrand Oog in Al dan een heerlijke plek om even van de fiets te stappen en van het strand te genieten. De fracties van ChristenUnie, D66, CDA, PvdD en Student & Starter willen onderzoeken welke andere scenario's er zijn waardoor het huidige strand niet wordt gesplitst door een verhard wandelpad, zodat het fietspad enkele tientallen meters ten zuiden van het horecapaviljoen gebruik kan maken van de bestaande route over de Kanaalweg. Wij denken dat dan meer ruimte ontstaat voor groen, recreatie en dat het kappen van bomen dan wordt voorkómen. Het scenario zal zo beter passen in het in 2017 vastgestelde "Ontwikkelingskader Parkzone Amsterdam Rijnkanaal".

In de raadsbrief van 14 december jl. wordt niet gerept over de precieze werkzaamheden en de invulling van de noordpunt van het stadsstrand. Maandag 7 januari jl. zijn de werkzaamheden aan de zuidkant van het SOIA-paviljoen begonnen.

In dit kader stellen wij de volgende vragen.

Wij hebben begrepen dat de werkzaamheden in de noordpunt starten in maart a.s. Is dat juist?

Naar aanleiding van ons bezoek zijn wij er nog niet volledig van overtuigd of het verstandig is om het wandelpad van het rondje stadseiland om de horecalocatie – op het stadsstrand – heen te laten lopen. Er blijft meer ruimte over voor groen en recreatie als het fietspad niet direct langs de horecalocatie loopt, maar 20 meter zuidelijker afbuigt via de bestaande verharde weg. Kan de wethouder de gemeenteraad voor dit stuk van het rondje Stadseiland een aantal scenario's voorleggen? Wanneer kunnen wij die

verwachten?

Zo niet, dan zullen wij wellicht eind januari a.s. een actuele motie indienen. Is de wethouder bereid om deze motie af te wachten voordat de werkzaamheden aan het wandelpad worden begonnen? Kan de planning worden aangepast?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Het is de tweede keer dat mij vragen worden gesteld over het Rondje Stadseiland. Ook mijn voorganger heeft daar vaak over gesproken. In 2013 is een bestemmingsplan gemaakt. Voor het Rondje Stadseiland is in 2016 een plan gemaakt. Twee keer is een raadsbesluit genomen waarin het Rondje Stadseiland voorkomt, inclusief het wandelpad. Het college voert de opdracht van de raad uit. Hierover is al vaak gesproken, ook met de ondernemer. In de loop der tijd is een aantal compromissen gesloten over de precieze uitwerking en over de contracten die met de ondernemer zijn afgesloten. Wij hebben inmiddels een aannemer een opdracht gegund. Een tijdje geleden is het college door de raad over het wandelpad een mondelinge vraag gesteld. Ook wij wisten dat een aantal raadsleden hebben gevraagd om daarover door ambtenaren te worden bijgepraat. Om die reden hebben wij met de aannemer afgesproken eerst het fietsgedeelte te doen en pas daarna het wandelpad. Dan is er tijd om het gesprek dat is aangevraagd te laten plaatsvinden. Dat betekent echter dat de aannemer dan al begonnen is met het fietsgedeelte. Wij gingen ervan uit dat daarover de discussie niet ging. De aannemer is inmiddels bezig. Dat is al te zien. Als wordt gevraagd om daarvoor alternatieven te presenteren, moeten wij het contract met de aannemer ter waarde van ongeveer € 400.000 openbreken. Dat beveel ik niet aan, maar alles kan. De raad is de baas.

Over het wandelpad is afgesproken daarmee in maart a.s. te beginnen.

Naar onze beleving hoeven geen bomen te worden gekapt, maar als de paden op een andere plek komen, moeten wij opnieuw bekijken of dan wél bomen moeten worden gekapt.

Ik zeg toe om vóór eind januari 2019 de raad een brief te sturen waarin alles precies wordt opgesomd. In de brief zal nogmaals staan wat tot nog toe de kaderstelling is geweest. Wij voeren een opdracht uit van de raad. Als de raad de kaderstelling wil veranderen – dat kan vanzelfsprekend – dan moet dat via een stemming gebeuren. Anders zijn wij gehouden aan de opdracht die wij op dit moment hebben. Dat wordt in de brief duidelijk gemaakt, vóór het einde van januari 2019 en vóór de eventuele actuele motie wordt ingediend.

3. Vragen van mevrouw Assen (PvdA), mede namens mevrouw Bijsterbosch (D66), de heer Schipper (SP), de heer Van Heuven (PvdD), mevrouw Deldjou Fard (GroenLinks), mevrouw Oosters (Student & Starter) en de heer Wijmenga (ChristenUnie) inzake Een plek in de stad voor Kytopia.

Mevrouw **ASSEN** (PvdA): Voorzitter! Kytopia, het creatieve muziekatelier van Colin Benders dat met 27 werkruimtes aan maar liefst 80 muzikanten een werkplek biedt, dreigt binnenkort dakloos te worden. De muzikale broedplaats huist nu nog in het oude Tivoli-pand aan de Oudegracht in Utrecht. Hoewel Kytopia het graag anders had gezien, was de locatie aan de Oudegracht tijdelijk van aard.

Eind oktober jl. is voor het pand een nieuwe ontwikkelaar gevonden. Daarom is er voor Kytopia vanaf 31 maart a.s. geen plek meer in het pand. Kytopia heeft de afgelopen jaren intensief gezocht naar een andere, permanente, locatie. Een locatie geschikt maken als muzikale werkruimte vraagt forse investeringen, voornamelijk in verband met de geluidsdichtheid. Kytopia deed deze investeringen eerder op haar locatie aan de Zeedijk en daarna aan de Oudegracht. Echter, in de vier jaar dat men van deze locaties gebruik maakte, kwamen de investeringen er niet uit.

Ondanks een intensieve zoektocht is voor Kytopia nog altijd geen nieuwe locatie gevonden. Als er binnen een maand geen oplossing is, dreigt Kytopia dakloos te worden.

In antwoord op vragen van de PvdD-fractie bij de Programmabegroting 2019 zegt het college: "Met Kytopia zijn we al geruime tijd op zoek naar een geschikte plek bij vertrek uit Oudegracht 245. We denken daarin mee, bemiddelen met eigenaren en met projectontwikkelaars (wanneer in ons netwerk). Zodra Kytopia een geschikte plek vindt, kan er sprake zijn van een onrendabele top. In dat geval kunnen wij een incidentele bijdrage leveren na inhoudelijke en financiële beoordeling van het voorliggende plan".

Als binnen een maand geen oplossing wordt gevonden, dreigt Kytopia dakloos te worden. In het coalitieakkoord staat dat het vastgoedbeleid wordt veranderd, waarbij de maatschappelijke waarde centraal staat. Dit lijkt voor Kytopia helaas te laat te komen.

Wij stellen daarom de volgende vragen.

Kytopia is in verband met de forse investeringen die in een nieuwe locatie moeten worden gedaan niet geholpen met een tijdelijke locatie. Welke kansen zijn er zodat er op tijd een geschikte en permanente locatie is voor de 80 muzikanten? Kan de wethouder aangeven welke inspanningen daartoe

nu en in het verleden zijn gedaan?

Hoe kijkt de wethouder aan tegen een vertrek van Kytopia uit de stad? Dat kan als consequentie hebben dat Kytopia uiteenvalt.

Kan de wethouder iets zeggen over leegstaande panden of panden die op korte termijn leeg komen te staan, zoals het Pieter Baan Centrum?

In antwoord op de vragen van de PvdD-fractie geeft het college aan dat een incidentele bijdrage aan Kytopia een optie is als een geschikte locatie wordt gevonden. Aan welk soort bijdrage moeten wij dan denken?

Wil het college deze casus gebruiken om van te leren ten behoeve van het nieuwe vastgoedbeleid? Zijn de wethouders van cultuur en vastgoed bereid om met Kytopia in gesprek te gaan?

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Voorzitter! Dank voor de vragen die heel begrijpelijk zijn.

Het antwoord op vraag 1. Ik denk dat die kans heel klein is. Juist op een tijdstip dat er nog geen harde deadline is, ontstaat voor Kytopia een andere situatie met betrekking tot het bekijken van mogelijke locaties. Om een inkijkje te geven in de concrete situaties en opties: de loods waarin nu SBK is gevestigd, Vrijhaven. Ook het Berlijnplein is aan de orde geweest, net als diverse kavels in het Werkspoorgebied. Die waren toen om verschillende redenen geen plek waarvoor Kytopia belangstelling had. Ook via het makelpunt heeft Kytopia opties bekeken.

Het antwoord op vraag 2. Wij betreuren een vertrek van Kytopia zeer. Het zou superzonde zijn. Wij spannen ons echt in om bij de zoektocht te helpen. Uiteindelijk is het niet onze zoektocht, maar de zoektocht van Kytopia zelf.

Het antwoord op vraag 3. Het is belangrijk dat wij beseffen dat het ook voor Kytopia zelf lange tijd onduidelijk was hoeveel kunstenaars ermee gemoeid zijn en welke panden geschikt zijn. Gaan alle 80 muzikanten mee of zijn er kleinere groepen? Ook is de vraag belangrijk hoeveel vierkante meter ermee is gemoeid. Men heeft zelf willen nadenken over de vraag of een loods, een kantoorpand of een stuk grond wordt gezocht. Er is vandaag een belangrijke vergadering geweest van Kytopia zelf. Wat de zoekopdracht is, wordt steeds duidelijker. Verscheidene opties worden verkend.

Het antwoord op vraag 4. De mogelijke incidentele bijdrage. In het programma Cultuur zijn mogelijkheden voor investeringsbijdragen. Die gaan meer over de infrastructuur. De vraag is welke orde van grootte ermee is gemoeid. Het is lastig te zeggen zonder dat überhaupt bekend is van welke bedragen er sprake is. Dat zijn geen miljoenen, eerder € 50.000 of € 100.000. Het bedrag is afhankelijk van het voorliggende plan.

De **VOORZITTER**: Mevrouw de wethouder, u bent door uw tijd heen. De resterende vragen kunt u beide met "ja" of "nee" beantwoorden.

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Voorzitter! Op beide vragen is het antwoord "ja".

De heer **BOSCH** (PVV): Voorzitter! Is het college het met de PVV-fractie eens dat het beter is als de raad eerst kaders stelt waarmee wordt vastgelegd wat de raad inzake dit soort vastgoed echt belangrijk vindt? Vervolgens kan worden bekeken of het vastgoed dat de gemeente heeft daarbij past.

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Voorzitter! Er wordt gewerkt aan nieuw beleid. In november jl. heeft een expertmeeting plaatsgevonden. In februari a.s. komt er een raadsinformatiebijeenkomst. Dan zal zeker over het vastgoed worden gesproken. Er zijn kaders. Het is goed om daarover met het oog op de toekomst te spreken. De permanente plek kan niet worden gerealiseerd voordat het nieuwe beleid vaststaat.

Mevrouw **BIJSTERBOSCH** (D66): Voorzitter! Ik heb van de wethouder een opmerking gemist over de vraag of zij het Pieter Baan Centrum als een mogelijkheid ziet voor Kytopia. Dat is een pand van het Rijk.

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Voorzitter! Ik heb in de antwoorden op deze vragen bewust geen locaties genoemd. Het laatste nieuws is dat verschillende opties worden bekeken die Kytopia zelf heeft geopperd. Ik denk dat wij vooral daarop moeten reageren.

De heer **VAN HEUVEN** (PvdD): Voorzitter! Wat is volgens de wethouder in het licht van vraag 5 de belangrijkste les die wij uit deze casus voor het nieuwe vastgoedbeleid van de gemeente kunnen trekken?

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Voorzitter! Ik denk dat de belangrijkste les sowieso nu nog niet kan worden getrokken. Nog niet alles is afgerond. Het belangrijkste is dat wij leren van wat er allemaal speelt. Het is echter goed om te benadrukken dat de gemeente niet de opdracht heeft om de huisvesting van Kytopia te organiseren. Wij hebben geen subsidierelatie met Kytopia. Wij zouden echter wel graag zien dat het huisvesten van Kytopia lukt. Wij spannen ons daartoe maximaal in.

Mevrouw **ASSEN** (PvdA): Voorzitter! Is de wethouder het met mij eens dat vanwege de eigen inspanningen Kytopia tot dusverre zonder subsidie kan, maar dat dit niet betekent dat de gemeente zich daarom niet verantwoordelijk moet voelen voor het vinden van nieuwe huisvesting voor Kytopia?

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Voorzitter! Nee, ik bedoel zeker niet dat wij vinden dat Kytopia het verder zelf moet uitzoeken. Integendeel. Het is overigens niet zo dat er pas sinds kort contacten zijn met Kytopia en dat die pas intensiever worden als de organisatie zelf ziet dat er beslissingen worden genomen. Wij waarderen Kytopia enorm. Wij zouden het erg jammer vinden als Kytopia zou eindigen.

4. Vragen van mevrouw Meerdling (VVD), mede ingediend door de heer Van Deún (PVV), inzake Krakers Nieuwe Houtenseweg deel 2.

Mevrouw **MEERDING** (VVD): Voorzitter! Op donderdag 1 november jl. stelde de VVD-fractie, mede namens de PVV-fractie, vragen over krakers die een terrein langs de Nieuwe Houtenseweg hebben bezet. De wethouder gaf aan dat door de gemeente en Rijkswaterstaat van de bezetting aangifte is gedaan en dat beide instanties zich beraden over juridische stappen. Tot op heden is er geen teken van handhaving of ander ingrijpen te zien. Het terrein wordt volgebouwd en het aantal mensen dat er verblijft, groeit.

Dit brengt de fracties van VVD en PVV tot het stellen de volgende vragen.

1. Bevestigt het college dat kraken in Utrecht verboden en strafbaar is?
2. Wat is de huidige status van de aangiften die zijn gedaan?
3. Hoe is het gesteld met de juridische stappen die de gemeente en Rijkswaterstaat zetten?
4. Is er inmiddels contact met de krakers? Zo ja, wat is uit dat contact voortgekomen?
5. Is het college het met de fracties van VVD en PVV eens dat de ontruimingskosten zullen stijgen naarmate het terrein langer gekraakt blijft?
6. Is het college het met de fracties van VVD en de PVV eens dat het noodzakelijk is om het terrein zo snel mogelijk te ontruimen?

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Dank voor de vragen

Het antwoord op vraag 1. Ja.

Het antwoord op vraag 2. De aangiften zijn gedaan en zijn nu in behandeling.

Het antwoord op vraag 3. Op korte termijn zijn geen concrete juridische stappen mogelijk. Er is op dit moment geen spoedeisend belang om de krakers te ontruimen in het kader van de zogenaamde kort geding procedure. Rijkswaterstaat heeft het perceel pas nodig in januari 2020 als werkterrein in het kader van de verbreding van de Rijksweg A27. De gemeente kan als grondeigenaar, als er geen spoedeisend belang of gebruiksregeling is, de wederrechtelijke ingebruikname beëindigen door het starten van een bodemprocedure.

Het antwoord op vraag 4. Ja, op 30 november jl. is er gesproken over een gebruiksregeling met waarborg, dat wil zeggen bruikleen van het perceel totdat Rijkswaterstaat als huurder het perceel dringend nodig heeft voor eigen gebruik. Verder is gevraagd of de medewerkers van VTH ook op het terrein kunnen komen om de veiligheid, met name rond de boom en de boomhutten, te kunnen beoordelen. Met de krakers is afgesproken dat wij daarover via de advocaat nadere antwoorden krijgen.

Het antwoord op vraag 5. Ja, daarmee zijn wij het eens.

Het antwoord op vraag 6. Nee, omdat er op dit moment geen mogelijkheid is vanwege het ontbreken van spoedeisend belang om via een kort geding snel tot ontruiming over te gaan.

Mevrouw **MEERDING** (VVD): Voorzitter! De wethouder zegt dat er contact is met de krakers. Wij willen graag met VTH langskomen. Volgens mij zijn wij daartoe verplicht. In het kader van de gebruiksrechten worden dingen gecontroleerd. Op welke termijn kunnen wij verwachten dat dit zal gebeuren? Wij zijn nu tweeënhalf maand verder. Er is haast bij.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Wij hebben met de krakers afgesproken dat wij een reactie krijgen op de vraag over de gebruiksregeling met waarborg. Dat is in het belang van

Rijkswaterstaat. Dat antwoord krijgen wij via de advocaat. Als wij dat krijgen, bekijken wij welke stappen wij kunnen zetten.

5. Vragen van de heer Te Hoonte (VVD) inzake "Rijenburg en woningrapporten U10".

De heer **TE HOONTE** (VVD): Voorzitter! Gistermiddag is de gemeenteraad op de hoogte gebracht van de U10-rapporten met betrekking tot de woningmarkt en de ruimtelijke ontwikkeling in de regio Utrecht. Deze rapporten worden in een later stadium besproken, maar ze roepen bij de VVD-fractie nu al vragen op. Op een later moment zullen wij over een groot deel van deze vragen nog spreken. Voor nu richten wij ons op een passage waarin woningbouw in Rijenburg tot 2040 door de gemeente Utrecht "onwaarschijnlijk" wordt genoemd.

De opstellers van het rapport gaan uit van een potentieel van 21.645 woningen in Rijenburg. In plaats van het aantal woningen uit de meest recente structuurvisie op te geven wordt de volledige plancapaciteit uit het onderzoek geschrapt, terwijl zelfs in de scenario's van het energielandschap woningbouwlocaties zijn aangegeven.

1. Deelt het college, gezien die looptijd, het oordeel van de VVD-fractie dat het college afwijkt van het raadsbesluit dat "woningbouw na 2030 niet onmogelijk gemaakt mag worden"? Zo niet, waarom niet?
2. Deelt het college de mening van de VVD-fractie dat de op pauze gezette structuurvisie voor Rijenburg wel degelijk de realisatie van 7.000 woningen mogelijk maakt en dat deze plancapaciteit in het onderzoek dus had moeten worden opgegeven?
3. Deelt het college het standpunt dat in alle scenario's voor Rijenburg als energielandschap de mogelijkheid van woningbouw is opgenomen? Zo nee, waarom niet?
4. Is het college bereid om voor 30 januari a.s. aan de voorgestelde behandelwijze van de onderzoeken een rectificatie te doen uitgaan en aan de onderzoekers en de medebestuurders van de U10-gemeenten aan te geven dat de verstrekte informatie onjuist is?

De VVD-fractie verbaast zich ook over het feit dat tijdens de recente debatten over de woningmarkt in Utrecht op geen enkele wijze melding is gemaakt van het bestaan of het in uitvoering zijn van deze rapporten.

5. Waarom heeft het college ervoor gekozen om de raad bij de debatten over de woonvisie en de verlenging van de RSU over de totstandkoming van deze rapporten niet te informeren?
6. Waren de onderzoeken tijdens de coalitieonderhandelingen volledig – of in concept – beschikbaar?

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): Voorzitter! Ik dank de aanwezigen voor het feit dat zij begrip hebben voor het feit dat ik iets later ter vergadering ben gekomen.

Ik dank de heer Te Hoonte voor zijn vragen.

Het antwoord op vraag 1. Nee, wij delen de opvatting van de VVD-fractie niet. Wij voeren zowel het coalitieakkoord als de door de raad genomen besluiten uit. Dat betekent dat wij ons inzetten voor het realiseren van een energielandschap en wel zodanig dat eventuele woningbouw in de toekomst gefaseerd mogelijk blijft. De onderzoeksrapporten vormen bouwstenen voor een integrale afweging ten dienste van een verstedelijkingskoers van de regio Utrecht. Wij doen dat via een Ruimtelijk Economisch Programma (REP). De rapporten die daartoe zijn opgesteld, doen geen bestuurlijke uitspraken over de daadwerkelijke ontwikkeling van de verschillende locaties. Het vaststellen van de REP en de kaders die daarvoor nodig zijn, wordt gedaan door alle gemeenteraden van de U10. Wij hebben tot 2040 een behoorlijke opgave te doen. Er moeten ruim 100.000 woningen worden gebouwd. Logischerwijze komt ook de positie van Rijenburg in die bespreking aan de orde.

Het antwoord op vraag 2. In de oude structuurvisie stond een plancapaciteit van 7.000 woningen. Als heel Rijenburg wordt bebouwd, ramen de onderzoekers dat op een plancapaciteit van 21.645 woningen. Als er in Rijenburg 0, 7.000 of 21.000 woningen komen, maakt dat feit deel uit van de brede regionale afweging die wij gezamenlijk moeten maken, maar ook van de procedures inzake de Ruimtelijke Strategie Utrecht (RSU).

Het antwoord op vraag 3. Woningbouw is op dit moment niet als ruimtegebruik opgenomen in de scenario's voor het energielandschap. Wel is voor elk scenario aangegeven in welke gebieden na 2030 eventuele woningbouw – nadat het pauzelandschap stopt – het eerst aan de orde kan zijn.

Het antwoord op vraag 4. In het rapport is door het bureau een zuiver technische inventarisatie gemaakt voor de potentiële plancapaciteit voor woningbouw. Daar overheen is een ambtelijke realitycheck uitgevoerd. Dat is een soort stoplichtenmodel. Op basis daarvan is Rijenburg op korte termijn en gelet op het coalitieakkoord – en de uitspraak van de raad inzake het pauzelandschap – vooralsnog op rood gezet, dus is woningbouw daar onwaarschijnlijk. Dat is echter niet voor de eeuwigheid bepaald. Er komen

continu locaties bij. Er vallen er ook af, bijvoorbeeld de A12-zone. Daarover spreken wij nog. Af en toe komen er binnenstedelijk zaken bij en gaan er zaken af. Wij zullen daadwerkelijk een zoektocht moeten ondernemen. De 100.000 woningen hebben wij nog niet gevonden. De teller staat op 51.000.

Het antwoord op vraag 5. Het klopt niet helemaal dat de raad niet is geïnformeerd over het bestaan hiervan. Wij hebben hierover in het debat over de woonvisie en al eerder, in het stadsakkoord, afgesproken dat wij in het kader van de Ruimtelijke Strategie Utrecht en de U10 Ruimtelijke Economische Koers bezig zijn met een ontmoetingsplaats voor gezond stedelijk leven. In 2017 en 2018 is dit met alle U10 gemeenteraden besproken. Besloten is dat onderzoeken worden gedaan en een Ruimtelijk Economisch Programma wordt opgesteld.

Het antwoord op vraag 6 is: Nee.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Wij zullen nu overgaan tot het behandelen van vraag 1.

1. Vragen van de heer Wijmenga (ChristenUnie) inzake afvalinzameling op zondag.

De heer **WIJMENG**A (ChristenUnie): Voorzitter! Ik maak iedereen een compliment die de stad schoonhoudt. Zeker in de kerstperiode is dat een behoorlijke klus. Volgens mij heeft de wethouder dat ook zelf ervaren tijdens zijn kerstbomeninzamelronde.

Het hele jaar wordt hard gewerkt om de stad schoon te houden. In december zetten de medewerkers van de afvalinzameling er nog een tandje bij, zeker rond de jaarwisseling. De ChristenUnie-fractie heeft hier veel waardering voor en gunt deze mensen een vrije dag.

In 2013 heeft de ChristenUnie naar aanleiding van verscheidene klachten van burgers – die genooddaakt waren hun afval op zondag aan te bieden – schriftelijke vragen gesteld over de wijze waarop in de kerstperiode afval wordt ingezameld (SV 2013, nr. 1).

Sinds 2013 is er veel gewijzigd in de wijze van afvalinzameling, maar blijktbaar is die nog steeds niet zodanig georganiseerd dat inzameling op zondag niet nodig is. De ChristenUnie-fractie ontving dit jaar opnieuw enkele klachten van burgers die het bezwaarlijk vinden dat op zondag afvalinzameling plaatsvindt. Voor zover ons bekend, speelde dit op 30 december jl. in de hele stad, behalve in de binnenstad.

In de beantwoording van de schriftelijke vragen is aangegeven dat wordt onderzocht of de inzameling anders kan worden georganiseerd, bijvoorbeeld door het uitstellen van een gft-inzameling rond de kerstdagen, zodat de vrijgekomen tijd gebruikt kan worden om het personeel een vrije zondag te geven. Helaas konden wij over de uitkomsten van dit onderzoek geen terugmelding aan de raad vinden.

Kan het college aangeven hoe dit onderzoek is uitgevoerd, wat de uitkomsten ervan zijn en hoe dit in het beleid is verwerkt?

Biedt het nieuwe inzamelen nieuwe kansen om de afvalinzameling zodanig te organiseren dat het op zondag werken zo veel mogelijk wordt vermeden, zoals de Arbeidstijdenwet (artikel 5.6) werkgevers verplicht?

Is het college bereid om bij de verdere uitrol van het nieuwe inzamelen en de wijzigingen die dat heeft voor de inzet van werknemers ook rekening te houden met de bezwaren die bij een deel van de bevolking leven inzake afvalinzameling op zondag? Wil het college het gebruik van de zondag als werkdag vermijden?

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): Voorzitter! Dank voor de vragen.

Het antwoord op vraag 1. Wij onderzoeken elk jaar hoe wij het beste kunnen omgaan met de feestdagen en de daarbij horende verschuivingen van de inzameldagen. Het op zondag inzamelen van afval heeft niet onze voorkeur, maar is helaas soms nodig. Het extra aanbod van afval rond de feestdagen en de begrenzing van menskracht en voertuigen en het willen voorkomen van het bijplaatsen van afval op straat leidt ertoe dat wij zeker als de kerstdagen doordeweekse dagen zijn wij er helaas niet aan ontkomen om ook op die dagen iets te doen.

Het antwoord op vraag 2. Het nieuwe inzamelen biedt vanwege het gebruik van ondergrondse containers zeker kansen om het inzamelen op zondag terug te dringen. Het legen van ondergrondse containers op zondagen wordt zo veel mogelijk vermeden, maar wij doe het wel als ze vol zijn, juist om het bijplaatsen en om de overlast van het zwerfvuil tegen te gaan. Het huis-aan-huis ophalen op zondag doen wij niet.

Het antwoord op vraag 3. Wij streven ernaar om zo servicegericht mogelijk te werken en om rekening te houden met de wensen van de inwoners van de stad. Wij proberen volle containers en overlast te voorkomen. Het uitgangspunt daarbij is dat wij liever niet op zondag werken, maar dat dit

soms wel nodig is.

De heer **WIJMENG** (ChristenUnie): Voorzitter! De wethouder zegt dat er op zondag geen huis-aan-huis inzamelen plaatsvindt. Dat gebeurt in de wijk waar ik woon wel. De plastic container moest op zondag aan de weg worden gezet. Dat verbaast mij enigszins. Wellicht kan de wethouder dat controleren.

Ik heb gehoord dat in de maand augustus er nauwelijks aanbod van afval is omdat iedereen met vakantie is. Ook dan worden restafvalcontainers op zondag geleegd. Ik weet niet of de wethouder daarvan op de hoogte is. Dat lijkt mij voor hem een punt om nog eens te bekijken.

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): Voorzitter! Het eerstgenoemde punt zal ik nagaan. Ik weet dat op Tweede Kerstdag de wagens de weg op zijn geweest, juist om overlast tegen te gaan. Wij moeten een afweging maken. Als een container vol is, wordt hij soms op zondag geleegd. De reden daarvan is het tegengaan van de overlast van zwerfafval en bijplaatsingen. Wij kiezen daar niet graag voor, maar ik krijg af en toe vragen van raadsleden waarom er bij containers afval wordt bijgeplaatst. Dat wordt als overlast ervaren. Wij proberen die op deze manier te bestrijden.

6. Vragen van de heer Van Corler (GroenLinks), mede ingediend namens mevrouw Streefland (ChristenUnie) mevrouw Assen (PvdA), de heer Sungur (DENK) en de heer Saïah (D66) inzake Brede School Academie en Zomerschool.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Voorzitter! De Brede School Academie is bedoeld voor talentvolle doelgroepleerlingen uit de groepen 6, 7, 8 en eerste klas VO. Het gaat om kinderen van wie de scholen verwachten dat ze naar de havo, het vwo of zelfs naar het gymnasium kunnen gaan, maar worden gehinderd door de taal. De Brede School Academie startte met drie groepen in 2010 in Utrecht-Overvecht en bleek succesvol te zijn. Zo blijken de resultaten met name op begrijpend lezen na drie jaar BSA op het niveau van de 25% beste presteerders te behoren (Cito A). Na afloop van de pilotperiode werd de Brede School Academie voortgezet en betaald uit het onderwijsachterstandenbudget van de gemeente Utrecht. De bekostiging van de Brede School Academie gebeurt uit de onderwijsachterstandenpot. Het inmiddels 9-jarige project wordt via de gemeente door de overheid gesubsidieerd. Een klein deel gebeurt met gemeentelijke gelden. Het gaat om een bekostiging van 405 leerlingen per jaar. Dit komt neer op een bedrag van € 1.675 per leerling, bijna € 700.000 per jaar.

Uit onderzoek blijkt dat veel kinderen in de zomervakantie minder in aanraking komen met taal. Om dit probleem van stilstaan van de taalontwikkeling tegen te gaan, is in de zomer van 2015 gestart met de eerste Zomerschool in Utrecht. De gemeente Utrecht had namelijk in 2014 gevraagd om voor de groepen 1 t/m 8 een doorgaande lijn Zomerschool te ontwikkelen. Deze onderwijsactiviteit draagt bij aan het verhogen van de onderwijskansen van de leerlingen en blijkt succesvol te zijn. De doelstellingen worden gehaald. Elk jaar nemen 400 leerlingen deel aan de Zomerschool. De bekostiging van de Zomerschool wordt gefinancierd door de gemeente en bedraagt € 200.000.

Beide projecten blijken een substantiële bijdrage te leveren aan de wens om leerlingen in Utrecht kansrijk onderwijs te bieden. Bij de Brede School Academie en de Zomerschool is onzekerheid ontstaan of deze onderwijsprojecten een vaste voorziening kunnen worden, in afgeslankte vorm door moeten gaan of zullen ophouden. De fracties van de ChristenUnie, GroenLinks, PvdA, DENK en D66 maken zich zorgen over deze ontwikkeling en zien het eventueel stoppen van deze effectief gebleken onderwijsvormen, zonder een voor ons heldere visie op aanpak van onderwijsachterstanden, als weinig duurzaam en gefragmenteerd. Daarom stellen wij de volgende vragen.

1. Deelt de wethouder het belang en de bewezen meerwaarde van de Brede School Academie en de Zomerschool voor deze doelgroepleerlingen in Utrecht?
2. Wij hebben vernomen dat het stopzetten van deze twee waardevolle onderwijsprojecten in september 2019 een reële optie is. Klopt dat en wat is de reactie van de wethouder hierop?

Eerder hebben wij al in de commissie Mens en Samenleving gesproken over voorschoolse educatie. Daar bleek dat de toekomstige besteding van de onderwijsachterstandsgelden nog niet helder is en dat dit onderwerp ook op de agenda van de Utrechtse Onderwijsagenda moet komen.

3. De fracties van ChristenUnie, GroenLinks, PvdA, DENK en D66 willen voorkomen dat nu stappen worden gezet inzake projecten die met geld voor onderwijsachterstanden worden betaald, zonder dat de raad heeft gesproken over de keuzes inzake deze onderwijsachterstandsgelden. Kan de wethouder aangeven wanneer de raad hierover spreekt en of dat op tijd is?
4. Kan de wethouder de raad een overzicht verschaffen van de huidige besteding van onderwijsachterstandsgelden?

5. De inzet van de onderwijsachterstandsgelden hangt nauw samen met de ambities die een plek moeten krijgen in de Utrechtse Onderwijsagenda. In november jl. ontving de raad een brief over stappen richting deze agenda. Kan de wethouder een korte update geven van de stand van zaken?
6. Eind december heeft de minister de Tweede Kamer een brief gestuurd over een wijziging in de verdeling van de onderwijsachterstandsgelden, waarbij de kinderen van asielzoekers beter worden betrokken. Kan de wethouder een indicatie geven van de gevolgen voor Utrecht hiervan?

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Voorzitter! Veel dank voor de vragen.

Het antwoord op vraag 1. Jazeker. Talentontwikkeling en gelijke kansen zijn belangrijke pijlers van het onderwijsbeleid en het onderwijsachterstandenbeleid.

Het antwoord op vraag 2. Zo ver ben ik zeker nog niet. Er zijn erg zure bezuinigingen geweest. Het is belangrijk om samen met de schoolbesturen en de raad te bekijken hoe wij daarmee omgaan. Het is voor mij absoluut niet zo dat deze gelden kunnen vervallen.

Het antwoord op vraag 3. Maandag a.s. heb ik hierover een eerste gesprek met de schoolbesturen over het onderwijsachterstandenbeleid. Ik zal vragen of wij daarover vier weken later opnieuw kunnen spreken en of wij ervoor kunnen zorgen om ook in de raad daarover een gesprek te hebben. Talentontwikkeling en gelijke kansen zijn de essentie van wat wij in het onderwijsbeleid doen. Het is logisch dat raad en college daarover spreken.

Het antwoord op vraag 4. Ik heb een mooi tabelletje, maar gezien de tijd zal ik de bedragen niet allemaal opnoemen. Ik stuur de raad die in een memo toe, komende week of de week daarna.

Het antwoord op vraag 5. Inzake de Utrechtse onderwijsagenda hebben wij op 12 februari a.s. een working dinner. Daarvoor zijn alle woordvoerders Onderwijs uitgenodigd. Ook de partners in de stad zijn erbij. Wij zullen dan meer specifiek ingaan op de Utrechtse onderwijsagenda. De definitieve onderwijsagenda zal naar de raad toe komen, ik denk in het tweede kwartaal.

Het antwoord op vraag 6. Het is nog niet duidelijk welke implicaties de brief van de minister aan de Tweede Kamer heeft voor Utrecht en de schoolbesturen. Het is bekend dat wij in september 2019 de beschikking ontvangen. Wij hebben de indruk dat die geringe effecten heeft, maar ik denk dat wij, voordat wij deze beschikking krijgen, daarover nog contact zullen hebben. Als er belangrijke dingen zijn, zullen wij de raad daarover informeren.

Mevrouw **STREEFLAND-DRIESPRONG** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik heb een vraag over de beantwoording van vraag 5 over de planning van de onderwijsagenda. Ik begrijp dat er op 12 februari een working dinner is. Dan zullen de belanghebbenden aanwezig zijn. Daarna komt de definitieve agenda aan de orde. Is dat voor dit moment alles, of is er een meer concrete planning?

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Voorzitter! Het kan best zijn dat wij op 12 februari a.s. zien dat wij nog allerlei andere dingen willen doen. Ik vind het sowieso belangrijk dat wij met het platform van de Utrechtse onderwijsagenda concrete dingen oppakken. Wij doen dat in werkgroepen. Wij zullen dat na 12 februari a.s. bespreken. Dan gebeuren allerlei dingen parallel. De zaken worden meer concreet, maar ik heb daarover nu nog geen specifieke dingen te melden.

Mevrouw **ASSEN** (PvdA): Voorzitter! Over de onderwijsachterstandsgelden in relatie tot de bindende studieadviezen en de taalschool zegt de wethouder zover nog niet te zijn. Wij willen dat punt zeker niet op het allerlaatste moment bespreken vanwege de onzekerheden die daarmee zijn gemoeid. Kan de wethouder vertellen welke verwachtingen zij op korte termijn over dat onderwerp heeft?

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Voorzitter! Het is sowieso heel belangrijk dat de mensen die op de Brede School Academie en de Zomerschool werkzaam zijn, weten wat er zal gebeuren. Ook de schoolbesturen moeten een planning kunnen maken. A.s. maandag is het eerste overleg. Ik denk dat er begin februari een vervolg is. Vóór 1 maart a.s. moet er helderheid kunnen zijn. Dat is in ieders belang.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Voorzitter! De wethouder zegt dat er vóór 1 maart a.s. helderheid moet kunnen zijn over de Brede School Academie en de Zomerschool. Spreekt de raad op dat moment dan over het totale onderwijsachterstandenbeleid? Of wil de wethouder dat onderwerp bij de onderwijsagenda betrekken?

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Voorzitter! Volgens mij komt er een raadsinformatiebijeenkomst over voorschoolse educatie. Dan kan een uitstapje worden gemaakt naar een bredere agenda. Dat ligt aan de

raad. Het is belangrijk om op 1 maart a.s. helderheid te geven over de genoemde specifieke onderdelen, maar ook dat wij ons wat meer tijd gunnen om op de vragen van de heer Van Corler antwoord te kunnen geven, vanwege de behoorlijk heftige bezuinigingen. Die vragen veel creativiteit.

7. Vragen van mevrouw Sasbrink (PvdD) inzake Na saneren komt compenseren (tuinen Lombok).

Mevrouw **SASBRINK** (PvdD): Voorzitter! De gemeente saneert in de Utrechtse wijk Lombok tenminste 19 tuinen. In de tuinen zit te veel lood in de bodem. Deze tuinen, of een deel daarvan, bevinden zich aan de J.P. Coenstraat, de Pieter Bothstraat en Abel Tasmanstraat. De financiële waarde van deze groene tuinen is getaxeerd. De omwonenden krijgen een vergoeding van de gemeente voor de herinrichting ervan.

De PvdD-fractie heeft hierover van wijkbewoners berichten ontvangen. Zij vrezen dat na de sanering veel minder groen wordt teruggeplant, omdat niet duidelijk is welke voorwaarden worden gesteld aan de besteding van de financiële compensatie. De PvdD-fractie begrijpt dat particuliere grondeigenaren een vrije keus van tuininrichting hebben. De PvdD-fractie echter van mening dat de sanering van de tuinen niet ten koste mag gaan van de waarde van de tuinen voor biodiversiteit en klimaatadaptatie. Er geldt geen herplantplicht voor een deel van de bomen, maar voor de tuinen als geheel wordt door de gemeente een financiële compensatie uitgekeerd. De PvdD-fractie is van mening dat aan die compensatie de voorwaarde moet worden gesteld dat moet worden geïnvesteerd in het kwalitatief en kwantitatief herstellen van de oorspronkelijke groene waarden.

De PvdD-fractie stelt hierover de volgende vragen.

1. Hoeveel bomen, al dan niet vergunningplichtig, worden in deze tuinen gekapt?
2. De financiële waarde van de tuinen is getaxeerd. Is ook in kaart gebracht wat de waarde is voor biodiversiteit en klimaat van het groen in de tuinen?
3. Klopt het dat tuineigenaren 120% van de waarde van hun oorspronkelijke tuininrichting vergoed krijgen?
4. Hoe is de rolverdeling van bewoners van de begane grond en van die van de verdiepingen en de gemeente met het oog op de compensatie van groene waarden?
5. Is het college het met de PvdD-fractie eens dat het wenselijk is dat de financiële compensatie voor de te verwijderen bomen en ander groen – al dan niet vergunningsplichtig – wordt geïnvesteerd in nieuwe bomen en planten en niet bijvoorbeeld in terrastegels?
6. Hoe zorgt het college ervoor dat de tuinen voor en na de sanering minimaal een gelijke waarde vertegenwoordigen inzake biodiversiteit, klimaat en gezondheid?

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Dank voor de vragen.

Het antwoord op vraag 1. Er worden vier bomen gekapt die voldoen aan de voorwaarden van een kapvergunning. Er worden acht bomen gekapt die klein en jong zijn. Er blijven twee bomen staan.

Voor de bomen waarvoor een kapvergunning is gegeven, geldt vanzelfsprekend een herplantplicht.

Het antwoord op vraag 2. Er is een flora- en fauna-inventarisatie gedaan. Daaruit bleek dat amfibieën een risico lopen. Daarom is in oktober 2018 de tuin opnieuw bezocht. Er bleken geen maatregelen te hoeven worden genomen.

Het antwoord op vraag 3. Dat klopt en is gebaseerd op de prijzen in 2018.

Het antwoord op vraag 4. Juridisch hebben alleen de eigenaren van de benedenwoningen zeggenschap over de inrichting van de tuin. De gemeente heeft echter alle bewoners, ook die van de bovenverdiepingen, gelegenheid gegeven om over de inrichting van de tuinen consensus te bereiken. Dit gebeurt via wijkberichten, informatieavonden en begeleiding van het wijkbureau. Op de informatieavond van 30 oktober jl. is door Utrecht Natuurlijk, de stichting die de natuurcommunicatie voor de gemeente verzorgt, uitgebreid verteld over de potentiële waarde inzake biodiversiteit en klimaat. Er zijn voorbeelden getoond van mogelijke groene inrichtingen die aan deze waarde een bijdrage leveren. Er is samenwerking van buurtbewoners over de aanplant van nieuwe bomen. Mede hierdoor is door de buurtbewoners een bomenplan opgesteld. De bomenexpert die de taxatie van de tuinen heeft uitgevoerd, heeft daarbij geholpen. Ook wordt de gezamenlijke inkoop van planten, bomen en struiken bekeken. De aannemer helpt bij het planten van bomen door het graven van plantgaten.

Het antwoord op vraag 5. Ja, dat is zeker wenselijk, maar wij kunnen dat niet verplicht stellen.

Het antwoord op vraag 6. Los van de herplantplicht zullen wij blijven informeren, stimuleren en waar mogelijk faciliteren.

8. Vragen van de heer Van Heuven (PvdD) inzake Stop kerstboomverbrandingen.

De heer **VAN HEUVEN** (PvdD): Voorzitter! Op 20 december jl. diende de PvdD-fractie de actuele motie "Ho ho ho tegen de wegwerpboom" in om kerstbomen niet langer als wegwerpproduct te beschouwen, maar om in te zetten op duurzame en circulaire bomen. De wethouder heeft gezegd de geest van de circulaire gedachte zoals die in de actuele motie is verwoord tot zich te zullen nemen en de communicatie met burgers te zullen aanpassen.

In het AD/UN van 5 januari jl. staat een artikel over het verbranden van kerstbomen. Hierin oppert een gemeentelijke woordvoerder de mogelijkheid om de kerstbomen in kleine stukken te zagen en in een vuurkorf of open haard te verbranden. De PvdD-fractie vindt dit opmerkelijk omdat deze uitspraak indruist tegen de circulaire geest van de motie en omdat daarmee inwoners een tegengesteld signaal wordt gegeven. Bovendien is het verbranden van kerstbomen slecht voor het milieu en de volksgezondheid.

De PvdD-fractie stelt hierover de volgende vragen.

Hoe beoordeelt het college de uitspraak van de woordvoerder van de gemeente over het verbranden van kerstbomen?

Is het college het met de PvdD-fractie eens dat het collectief of thuis verbranden van kerstbomen niet duurzaam en circulair is en dat het ongelukkig is dat nota bene een woordvoerder namens de gemeente deze suggestie in de krant doet?

Is het college, met het oog op volksgezondheid, milieu en klimaat bereid om het collectief verbranden van kerstbomen te verbieden en om het thuis verbranden ervan te ontmoedigen? Zo nee, waarom niet?

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): Voorzitter! Hartelijk dank voor de vragen.

Het gesprek met de voorlichter ging juist over het inzamelen. Afgelopen maandag ben ik meegegaan. Het is veel en zwaar werk. Ik heb veel respect voor al die mannen en vrouwen die dit namens de gemeente huis-aan-huis doen.

Het antwoord op vraag 1. Het gesprek ging over andere mogelijkheden voor het ophalen en recyclen van kerstbomen. Wij kunnen en willen niet verbieden dat mensen in de open haard kerstbomen verbranden.

Het antwoord op vraag 2. Ik verwijs hiervoor naar mijn antwoord op vraag 1.

Het antwoord op vraag 3. Het is op dit moment niet toegestaan om collectief kerstbomen te verbranden, noch is daar veel animo voor. In Utrecht gebeurde dat vroeger in Zuilen. Dit jaar is dat niet doorgegaan vanwege gebrek aan belangstelling. Het is niet toegestaan op basis van artikel 5:17 van de APV. Wij gaan echter niet over wat mensen in hun open haard, kachel of vuurkorf doen.

De heer **VAN HEUVEN** (PvdD): Voorzitter! Met vraag 1 vroegen wij hoe het college de uitspraak van de woordvoerder beoordeelt. Die uitspraak hield in dat het geen probleem is als iemand een kerstboom in stukken zaagt en verbrandt. Wat vindt de wethouder van die uitspraak, met het oog op het klimaat?

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): Voorzitter! Er heeft een vraaggesprek plaatsgevonden over hoe wij met de kerstbomeninzameling omgaan. Ik vind dat Utrecht dat op een zeer goede manier doet. Wij halen de bomen huis aan huis op. Daarmee verlenen wij veel meer service dan veel andere gemeenten in de omgeving doen. Daarom werken wij mee aan een circulaire economie. De bomen gaan niet in de compostering – dat werkt niet – maar wij gebruiken ze op een andere manier. Daarom halen wij ze separaat op. Wij geven in het kader van de circulaire gedachte een extra service. Daarover ging het gesprek. Aan het einde van het gesprek werd de vraag gesteld wat er gebeurt als iemand dat doet. Wij kunnen en willen dat niet verbieden. De mensen gaan daar zelf over.

9. Vragen van de heer De Pagter (VVD), mede namens de heren Van Waveren (CDA), Van Deún (PVV), en Isik (PvdA), over kaders van UNed.

De heer **DE PAGTER** (VVD): Voorzitter! Wij horen de laatste tijd regelmatig nieuws over grote nieuwe projecten voor de bereikbaarheid van Utrecht. Wij horen bijvoorbeeld dat de stad een of twee nieuwe intercystations en een metro wil bouwen. Wij hebben plaatjes gezien van een soort "fietswiel" aan OV-verbindingen rondom Utrecht.

Tot nog toe klinkt dat fietswiel meer als luchtfietsen. Er is namelijk voor de plannen geen geld. Wat wij precies doen, weet niemand. De gemeenteraad heeft nooit iets over deze plannen besloten en dus zijn er geen kaders gesteld.

In het AD/UN van vanochtend staat dat de gemeenteraad mag tekenen bij het kruisje. Ik citeer: "de uiteindelijke plannen worden voorgelegd aan de gemeenteraad".

Daarom stellen de fracties van VVD, CDA en PVV de volgende vragen.

Klopt het dat wat het college betreft de raad alleen mag tekenen bij het kruisje? Zo nee, wanneer legt het college aan de gemeenteraad een kaderstellende nota voor?

Klopt het dat het college met de G4 en het kabinet gesprekken voert over investeringen in grote infrastructuur? Zo, ja, wat is de agenda voor die gesprekken? Is het college bereid de raad op zeer korte termijn te informeren over de insteek van deze gesprekken, zowel generiek, bijvoorbeeld over financieringsvormen, als projectspecifiek, bijvoorbeeld over metrolijnen?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Dank voor de vragen. De raad wordt uiteraard in staat gesteld om goede kaders te stellen. Er zijn veel kaders gemaakt, zoals Noordelijke Randweg Utrecht en Slimme routes. Ook is er een coalitieakkoord. Wij weten dat dit niet op alle punten voldoende is voor de nadere uitwerking van de plannen. Wij zijn daar hard mee bezig. Wij informeren de raad daarover regelmatig. Daarom kan de heer De Pagter over het fietswiel praten. Het uitwerken is niet in een vloek en een zucht gedaan. Wij doen dat samen met de rijksoverheid, de provincie en de regio. Dat is bij het samenwerken een bewerkelijk proces. Dat doen wij gezamenlijk. Wij proberen de raad daarover goed te informeren. Inzake het meest recente MIRT-gesprek kreeg de raad zowel ervoor als erna een brief. Ik hoop dat er voor ons allemaal een moment komt dat de raad de kaders moet actualiseren. Dat zal in elk geval gebeuren bij de actualisaties van de Ruimtelijke Strategie Utrecht en Slimme routes. De raad wordt daarover nog geïnformeerd en krijgt dan te horen hoe wij de processen zien en op welk moment de actualisaties beginnen. Ik weet dat de raad de brieven over het bestuurlijke overleg MIRT heeft geagendeerd voor een commissievergadering. Ik stel voor dat wij voorafgaand aan deze commissiebehandeling de raad een update geven over hoe wij ons dat in de tijd voorstellen.

De specifieke gesprekken van de G4 zijn in de krant terechtgekomen. Dat is een zeer grote opgave. De raad mag van ons verlangen dat wij voortdurend en met veel urgentie met de partners gesprekken voeren, met de regio en de provincie, maar zeker ook met de rijksoverheid. Dat gebeurt echt op alle niveaus: topambtelijk, ministerieel en met de premier. De insteek van het overleg van volgende week gaat over een alternatieve manier van bekostigen. In Nederland is een MIRT. Dat MIRT is niet goed gevuld en heeft niet de goede spelregels om de verstedelijking van Nederland het hoofd te kunnen bieden. In abstracto is dat het overleg dat wij met het Rijk voeren. Wij bekijken op welke manier wij zowel de voeding als de spelregels kunnen hervormen zodat die beter aansluiten bij de urbanisatie in Nederland.

Ik zei al dat wij de raad zo goed mogelijk op de hoogte houden van de stand der ontwikkelingen. Daarom weet de raad dat er van metrolijnen geen sprake is. Daar hebben wij bij het maken van de plannen geen plekje voor gevonden.

De heer **İŞİK** (PvdA): Voorzitter! Ik dank de wethouder voor het beantwoorden van de vragen. Kan de wethouder toezeggen dat als op topniveau ambtelijke gesprekken plaatsvinden, de raad daarover wordt geïnformeerd? Misschien niet over alles, maar over de dingen die voor de raad belangrijk zijn.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Dat doen wij sowieso bij het bestuurlijke overleg MIRT. De raad heeft daarover brieven ontvangen. Wij zullen na volgende week hetzelfde doen. Ook dan zullen wij de raad informeren over welk soort gesprek het was en wat daar is uitgekomen.

De heer **İşik** zegt in feite dat wij veel gesprekken voeren. Het is wat veel om elke keer daarover een brief te schrijven, maar over belangrijke momenten doen wij dat zeker.

De heer **DE PAGTER** (VVD): Voorzitter! De wethouder zegt dat zij ons zal informeren. Het gaat mij er echter om dat wij de kaders stellen. Wat is precies de inzet van Utrecht? De raad moet besluiten wat de stad eigenlijk wil. Wanneer doen wij dat?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Ik herhaal wat ik zojuist heb gezegd. Voor een groot deel hebben wij de kaders gezamenlijk gesteld. Veel kaders liggen vast. De heer De Pagter heeft echter gelijk dat een aantal kaders een actualisatiebehoefte heeft. De raad heeft al een brief ontvangen over de actualisatie van de Ruimtelijke Strategie Utrecht. Hetzelfde zal gebeuren over de actualisatie van het verkeersbeleid, Slimme routes. Ik heb de raad toegezegd om die vóór de commissiebehandeling nader uit de doeken te doen.

10. Vragen van de heer El Abassi (DENK) inzake Geen Pegida voor Abi Bakr Issidikmoskee.

De heer **EL ABASSI** (DENK): Voorzitter! Tijdens de begrotingsbehandeling van 2019 heeft de DENK-fractie een motie ingediend voor een verbod op haatdemonstraties binnen een straal van 100 m van een moskee. De burgemeester heeft aangegeven niet op voorhand een demonstratie te kunnen verbieden. De locoburgemeester heeft echter naar aanleiding van mondelinge vragen van de PVV-fractie aangegeven een "mogelijke" lawaaidemonstratie op voorhand te willen verbieden.

Op 5 oktober 2018 demonstreerde de haatzaaiende Pegida pal voor de deuren van de Ulu moskee. Dat is compleet uit de hand gelopen. Ondanks de veiligheidsrisico's en verkeershinder die dit soort haatdemonstraties met zich meebrengt besloot de burgemeester deze haatdemonstratie toch toe te staan. Achteraf heeft de burgemeester de geprovoceerde jongeren die met eieren gooiden weggezet als relschoppers, terwijl hij op voorhand wist of kon weten dat het uit de hand zou lopen. Utrechtse moslims hebben verscheidene keren aangegeven dit soort haatdemonstraties niet te dulden.

De DENK-fractie is van mening dat juist bij een beledigende en discriminerende haatdemonstratie vlak voor een moskee de kans op wanordelijkheden en verkeershinder groter is dan bij een lawaaidemonstratie. Pegida zegt nu te willen demonstreren voor de Abi Bakr Issidik Moskee in Zuilen. Er is geen deskundigheid voor nodig om te begrijpen dat ook deze keer wanordelijkheden en verkeershinder zullen ontstaan.

1. Is de burgemeester het met de DENK-fractie eens dat hij de taak heeft om wanordelijkheden te voorkomen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, in hoeverre denkt de burgemeester verantwoordelijk te zijn voor de nadelige gevolgen van dit soort risicovolle haatdemonstraties als hij alle signalen om zo'n demonstratie af te blazen negeert?
2. Kan de burgemeester uitleggen waarom in het geval van de lawaaidemonstratie de locoburgemeester wél het voornemen kan hebben om een demonstratie op voorhand te verbieden en bij deze risicovolle, beledigende en discriminerende demonstraties niet?
3. Is de burgemeester het met de DENK-fractie eens dat er een grote kans is dat de provocerende acties van Pegida zullen leiden tot wanordelijkheden en/of verkeershinder? Zo ja, zal de burgemeester de demonstratie vlak voor de Abi Bakr Issidik Moskee in Zuilen verbieden? Zo nee, waarom niet? Welke maatregelen zal de burgemeester treffen om de veiligheid van moskeegangers te waarborgen?

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Voorzitter! Het antwoord op vraag 1. Ja, het behoort tot de taken van de burgemeester om wanordelijkheden indien mogelijk te voorkomen. Daarnaast is het ook een verantwoordelijkheid van de burgemeester om het grondwettelijke recht van demonstratie te beschermen. De twee verantwoordelijkheden kunnen met elkaar op gespannen voet staan. Er is intensief contact met partijen in de buurt, waaronder het bestuur van de moskee. De politie zet zich in om ongeregelde heden te voorkomen. Het OM kan bij strafbare uitingen en gedragingen vervolgen. Dit is bij een eerdere demonstratie van Pegida gebeurd.

In lijn met de antwoorden op vragen die u op 11 oktober jl. stelde, wil ik het volgende benoemen. Demonstreren is een grondrecht. Pegida Nederland heeft een kennisgeving ingediend die zoals altijd wordt beoordeeld op de criteria genoemd in de Wet openbare manifestaties. Een burgemeester kan alleen beperken in locatie of in het uiterste geval een verbod opleggen ter voorkoming en bestrijding van wanordelijkheden bij gevaar voor het verkeer en/of gevaar voor de volksgezondheid. Een burgemeester mag zich niet mengen in de inhoud van de demonstratie of daarover een oordeel hebben.

In oktober 2015 is de raad bij brief uitgebreid geïnformeerd over het wettelijk kader bij demonstraties. In deze brief wordt aangegeven dat de rechter bij toetsing van opgelegde beperkingen er scherp op let of het recht op demonstreren niet onnodig wordt ingeperkt. Een verbod, het verplaatsen naar een afgelegen terrein, of het opleggen van ongebruikelijk vroege of late tijdstippen zijn voorbeelden van beperkingen die in het algemeen door de rechter niet worden geaccepteerd.

Het antwoord op vraag 2. Bij de afweging of het stellen van beperkingen aan de orde kan zijn, wordt steeds de bredere context in ogenschouw genomen. Afgelopen juni leidden de aangekondigde demonstraties van Pegida Nederland in vijf steden tot veel publiciteit en aangekondigde reacties, voor- en tegen. Tegen deze achtergrond werd de afweging gemaakt om het busviaduct nabij de moskee als locatie aan te wijzen.

De rechter heeft geoordeeld dat de gemeente voor de demonstratie op 4 juni jl. Pegida Nederland terecht beperkingen heeft opgelegd.

Bij de verdere beantwoording ga ik ervan uit dat in de vraagstelling op de demonstratie van Pegida van 24 oktober 2018 wordt gedomd. In Utrecht had de locoburgemeester geen voornemen om de demonstratie van Pegida te verbieden. Vanuit het oogpunt van het voorkomen van ongeregelde heden en

de verkeersveiligheid heeft de locoburgemeester in overleg met de politie en het Openbaar Ministerie voor de demonstratie op 24 oktober 2018 een andere locatie aangewezen. Voor de demonstratie op 16 januari 2019 geldt dat tot op dit moment weinig concrete signalen bekend zijn van mogelijke wanordelijkheden of gevaar voor verkeer. Daarmee is er geen grond om beperkingen op te leggen. Wanneer het beeld anders wordt, kunnen alsnog beperkingen worden opgelegd. Dat kan tot vlak voor en ook nog tijdens de demonstratie.

Het antwoord op vraag 3. Bij de vragen 1 en 2 ging ik in op de mogelijkheden en onmogelijkheden van het verbieden van een demonstratie. Naast de extra inzet van politie en gemeente worden maatregelen genomen om de veiligheid van de demonstranten, omwonenden en bezoekers van de moskee te waarborgen, zoals het afzetten van enkele straten en cameratoezicht.

De heer **BOSCH** (PVV): Voorzitter! Is de burgemeester het met de PVV-fractie eens dat de veiligheid van demonstranten altijd moet worden gewaarborgd en dat het niet aan groepen is of zij dit dulden, zoals de DENK-fractie schrijft, ongeacht het feit of dat moslims, katholieken of vrijmetselaars zijn?

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Voorzitter! Er zijn verscheidene grondwettelijke rechten en plichten. Onder meer hoort daar de veiligheid van demonstranten bij.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! In hoeverre worden in gesprekken met het moskeebestuur adviezen gegeven of suggesties gedaan in het kader van de veiligheid? Wat kan de burgemeester daarover zeggen?

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Alle relevante informatie wordt gewogen, beoordeeld en op bruikbaarheid getoetst. De gesprekken zijn intensief.

De **VOORZITTER**: De burgemeester bedoelt te zeggen dat hij hierover niets kan zeggen.

De heer **EL ABASSI** (DENK): Voorzitter! Volgens mij heeft de burgemeester mij inzake vraag 2 verkeerd begrepen. Hij refereerde aan een eerdere demonstratie die verkeerd ging. Ik heb in de schriftelijke versie van de vraag genoteerd dat het ging om een lawaaidemonstratie. De PVV-fractie heeft daarover op 26 april jl. de locoburgemeester vragen gesteld. Die heeft geantwoord dat in Utrecht een lawaaidemonstratie niet zal worden toegestaan. De demonstratie was dus op voorhand verboden. Waarom kon in dat geval de demonstratie worden verboden – het was onbekend of die zou plaatsvinden – maar waarom kan dat niet als bekend is dat de demonstratie zal plaatsvinden?

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Voorzitter! Ik denk dat de heer El Abassi het antwoord op zijn vraag zelf geeft. Iedere demonstratie moet op zichzelf worden beoordeeld. Dat kan ook in de tijd verschillen.

Als ik de vraag goed begrijp, doelt de heer El Abassi op een lawaaidemonstratie die niet was aangekondigd. Ik verwijs naar het letterlijke verslag van het vragenuur van 12 april jl. – ik ga ervan uit dat wat daar staat letterlijk is uitgesproken. Men kan van een aangekondigde demonstratie kennisnemen. Onder een aantal zeer strikte voorwaarden kunnen dan aan het houden van die demonstratie beperkingen worden opgelegd. Echter, de heer El Abassi geeft zelf het antwoord al: het was een niet aangekondigde demonstratie. Dan is van verbieden of van niet toestaan helemaal geen sprake. Onvergelijkbare grootheden kunnen niet met elkaar worden vergeleken.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Daarmee zijn wij aan het einde gekomen van de vergadering. Ik wens iedereen wel thuis en smakelijk eten.

De voorzitter sluit daarop, aangezien niets meer aan de orde is, het vragenuur.